

VRŠOVICKÝ

12/2013

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze V.

*Pokojně vánoce
přeje svým členům
Vršovický Hlasatel*

Poslední čtvrtek na konci listopadu jsme věšeli adventní věnec u nás v kostele. Když jsme přinášeli žebřík, abychom věnec upevnili na jeho místo v presbytáři, prožil jsem něco jako dějà vu - jak říká encyklopedické heslo: intenzivní pocit něčeho už dříve prožitého, viděného, slyšeného. Bylo to tak intenzivní, že jsem začal pochybovat, jestli jsme si nespletli datum: ten samý obraz, ten samý pocit, jakoby to bylo včera, kdy jsme ten věnec věšeli naposled, a přitom mezi tehdy a dnes ležel celý jeden rok. Zase fialové svíce, stuhy na věnci, které se musí přehodit přes ruku Pána Ježíše na kříž... Víte, proč ty stuhy vedou až na kříž? Právě to na našem adventním věnci často návštěvníci kostela obdivují, jak je naaranžován ve spojení s křížem. Přitom to vzniklo docela náhodně. Na prvním věnci, který jsem ve Vršovicích před lety věšel, udělala paní aranžérka dlouhé stuhy nevěda, v jaké výšce bude umístěn, tak aby byly případně do zásoby. Když jsme tehdy věnec pověsili, bylo mi líto zbývající délku stuh odstříhnout, a proto jsem je ovázal okolo ruky Pána Ježíše na kříž a už to tak zůstává rok co rok. Adventní věnec tak kromě své dekorativní role našel ještě další roli duchovní. Fialová jako barva pokání z adventního věnce míří ke kříž. Ukazuje k velikonočním událostem, kterým také předchází postní období. Barva adventu i barva šesti postních nedělí je fialová: „čiňte pokání a věřte evangeliu, neboť se přiblížilo Boží království.“ O tom hovoří adventní věnec se stuhami, které vedou až na kříž ke Kristovým probodnutým rukám. To Boží království sice ve skrytosti začíná, pootevírá svou branku do tohoto světa v otevření děložní branky Mariiiny

během její veliké betlémské noci, když porodila své prvorozeného syna a zavinula jej do plenek a položila do jeslí, neboť se pro ně nenašlo místa pod střechou, ale vlomilo se k nám do našich životů v plnosti až o druhé veliké noci - druhého dne po sobotě, když tento narozený a ukřižovaný Syn slavně vstal z mrtvých. To, co Advent očekává a jenom tiše napovídá, to nahlas sdělují Velikonoce.

Člověk často může v rytmu církevního roku podlehnout dějà vu - už je to tu zase, a rok od roku je to tempo rychlejší, ale díky Bohu za to, protože s každým odžitým rokem se víc a víc blížíme k vyvrcholení toho podivuhodného příběhu našeho života, našeho narození, od počátečního průchodu úzkou brankou, kterou jsme vstoupili do světa, abychom na konci naší životní pouti opět podobně úzkou a těsnou brankou vstoupili zpátky do života, který nikdy neskončí - skrze Krista, našeho Pána.

Přeji nám všem požehnaný Advent a krásné vánoce naplněné Boží i lidskou blízkostí.

Váš farář

David Frýdl

NEDĚLE V PROSINCI

1. neděle adventní

K tobě, Hospodine, pozvedám svou duši, v tebe doufám, Bože můj, kéž nejsem zahanben, ať nade mnou moji nepřátelé nejásají. Ano, nebude zahanben, kdo skládá naději v tebe. (Žalm 25, 1-3)

První čtení: Izajáš 2, 1-5

Druhé čtení: Římanům 13, 11-14

Evangelium: Matouš 24, 36-44

2. neděle adventní

Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh: Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali mou smlouvu! (Žalm 50, 2.5)

První čtení: Izajáš 11, 1-10

Druhé čtení: Římanům 15, 4-9

Evangelium: Matouš 3, 1-12

3. neděle adventní

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Pán je blízko. (Filipským 4, 4.5b)

První čtení: Izajáš 35, 1-6a.10

Druhé čtení: Jakubův 5, 7-10

Evangelium: Matouš 11, 2-11

4. neděle adventní

Nebesa, vydejte krupěje shůry, ať kane z oblaků spravedlnost; nechť se otevře země a urodí se spása. (Izajáš 45, 8)

První čtení: Izajáš 7, 10-14

Druhé čtení: Římanům 1, 1-7

Evangelium: Matouš 1, 18-25

Vigilie Hodu Božího vánočního

24. prosince večer nebo v noci

Hospodin mi řekl: Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil. (Žalm 2, 7)

První čtení: Izajáš 9, 1-6 (2-7)

Druhé čtení: Titovi 2, 11-14

Evangelium: Lukáš 2, 1-14

Hod Boží vánoční – Narození Páně

25. prosince

Narodí se nám dítě, bude nám dán Syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: Divuplný rádce a Vládce pokoje. (Izajáš 9, 6)

První čtení: Izajáš 52, 7-10

Druhé čtení: Židům 1, 1-6

Evangelium: Jan 1, 1-14

Památka prvomučedníka Štěpána

26. prosince

Vládci zasednou a umluví se na mě. Pronásledují mě neprávem, pomoz! Tvůj služebník bude přemýšlet o tvých nařízeních. (Žalm 119, 23.86)

První čtení: 2. Paralipomenon 24, 20-22

Druhé čtení: Skutky 7, 2a.51-60

Evangelium: Matouš 10, 17-22

Památka umučených betlémských dětí (NEVIŇÁTEK) 28. prosince

Ústy nemluvňat a kojenců jsi, Bože, vybudivoval mocný val proti svým protivníkům. (Žalm 8, 3)

První čtení : Jeremjáš 31, 15-17

Druhé čtení : 1. Korintským 1, 26-29

Evangelium: Matouš 2, 13-18

1. neděle po vánocích (Rodiny Páně)

Pastýři tam spěchali a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. (Lukáš 2, 16)

První čtení: Izajáš 63, 7-9

Druhé čtení: Židům 2, 10-18

Evangelium: Matouš 2, 13-23

Děkuvzdání za Boží ochranu a vedení

31. prosince

Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí. (Žalm 93, 1)

První čtení : Kazatel 12, 1-8

Druhé čtení : 1. Janův 2, 12-17

Evangelium: Lukáš 2, 33-40

Iz 9, 1.5-6 (2.6-7)

Tt 2, 11-14

ev. Lk 2, 1-14

ÚVOD DO NEŠTĚSTÍ

Vánoce slavíme jako svátky štěstí, sounáležitosti, pokoje a míru. Obdarováváme se navzájem, přejeme si hojnost dobrých věcí. Nejčastějšími přívlastky spojovanými s vánocemi jsou vánoce šťastné a veselé. Možná je to pozůstatek někdejšího nevázaného veselí spojeného se svátky zimního slunovratu či saturnálií v dobách předkřesťanských. Lidé se tehdy stejně jako dnes obdarovávali, připíjeli si na štěstí dobrým vínem, veselili se a radostně vyhlíželi dobu, kdy noc začne ustupovat nově se rodícímu slunci, které jednou převezme vládu po dlouhých zimních nocích a jejich chladu. Křesťanství sice učinilo pokus o přeznačení těchto svátků a naplnění jejich smyslu novým obsahem, do jaké míry se to však podařilo zůstává otázkou, když ono křesťanské poselství vánoc je i nadále přehlušováno halasně se opakující proklamací vánoc šťastných a veselých. Nic proti tomu, ať je o vánocích co nejvíc lidí šťastných a veselých, jen kdyby po vánocích, a statistické průzkumy v tomto hovoří poměrně jasně, nepřibývalo ve stejné míře lidí nešťastných, smutných, frustrovaných, unavených a zklamaných, že to všechno byla jenom hra na štěstí a radost. Kdo chodíte na má vánoční kázání před půlnocí pravidelně, nejspíš víte, že se v nich rok co rok snažím vedle onoho laskavého poselství o vánocích bílých, šťastných, veselých a já nevím jakých ještě, podávat i kapku skepse jako účinné protilátky na

obranu před přívalem vánoční kašírované sladkosti a sentimentu, a nebudu v tomto jiný ani letos. Uváděli jsme nedávno v našem znovuobnoveném Vršovickém divadle MANA zde v Husově sboru hru s názvem Úvod do neštěstí. Je to hra o hrách, které v našich vzájemných vztazích jeden s druhým hrajeme a pomocí kterých se uvádíme do neštěstí. Vás, kteří váháte na takový titul jít povzbuzuji ujištěním, že většina publika se na něm směje od začátku do konce. Ne kvůli laciným vtipům, ale protože se poznává ve svých vlastních nesprávných vzorcích chování. Vánoce se velice snadno mohou stát onou příslovečnou hranou, kterou pokud zdárně nevybalancujeme, lehce nám navodí místo štěstí a radosti stavy zcela opačné. A proto, předtím nežli zazpíváme Narodil se Kristus Pán, veselme se, z růže kvítek vykvet nám, radujme se, podívejme se na vánoce jako na jeden z Úvodů do neštěstí. Budeme překvapeni, kolik zjevných cest do neštěstí se v nich otevírá. Jednání první: „I vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu...“ Tímto lakonickým oznámením se otevírá vánoční idyla s oslíkem, Josefem a Marií putujícími do Betléma, aby se dali zapsat, každý do svého města. Proč císař vyhlásil všeobecný census? Ze stejného důvodu, kvůli kterému jej nařizují vládcí od té doby až dodneška. Kvůli statistickým údajům, které upřesní jejich představu o tom, jakou výši

daně na hlavu mohou svým poddaným v následujícím období nasadit. Jak aktuální vzhledem k především odsouhlasenému zvýšení DPH od 1. ledna. Jednání druhé: I porodila Marie svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou. Na prvoroďičku v pokročilém stupni těhotenství nejen že nezbylo lůžko v porodnici, které tehdy nebyly, ale ani místo pod střechou jinou, nežli tou, která kryla dobytčí chlév. Že by biblická předzvěst zdravotnické reformy redukující počty lůžek včetně rušení porodnic nevyzkazujících příslušné roční kvóty vztahované na počet obyvatelstva? Dosadte si sami. Skutečností je, že Spasitel světa spatřuje jeho matné světlo v přítmi dobytčí stáje, zahříván dechem oslů a volů, vystaven on a jeho matka akutnímu nebezpečí bakteriální infekce, přičemž antibiotika objeví Flemming za necelých dva tisíce let. Jednání třetí: Pastýři pod širým nebem, střídající se v hlídkách u svého stáda. Tak biblický autor popisuje jednu z nejvíce sociálně vyloučených skupin obyvatelstva. Pastýři pasoucí stáda na betlémských stráních měli prachbídne postavení v tehdejší společnosti. Pro svůj neustálý kontakt s dobytčím se jich většinové obyvatelstvo štítilo. Kdyby tehdy jezdila tramvaj po úbočí judských hor a betlémský pastýř do ní nastoupil, ujišťuji vás, že byste raději přestoupili do druhého vozu. Pastýř byl nečistý nejen pro své povolání, ale i kulticky. Nechodil do chrámu, byl stále se svým stádem, co si o takovém člověku měli zbožní lidé myslet? A právě takovému se zjevuje anděl Páně a sláva Páně se rozzáří

kolem nich: „Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete dětátko v plenkách, položené do jeslí.“ Svůj k světu, chce se říci: Spasitele světa z chléva pro dobytek jdou vítat honáci dobytka. Anděl věděl, komu zvěstovat. Jiný by se totiž štítil do špinavého chléva vstoupit. Tak referuje evangelista Lukáš o Ježíšově narození. Ještě se zdráháte označit vánoce jako Úvod do neštěstí? Pokud ten příběh vysledujete až do konce, je to stále ve stejném duchu. Brzy po porodu genocida z rozkazu místního panovníka, nucená emigrace, až po letech návrat do rodné země. Úmrtí Josefa, matka samoživitelka zůstává na děti sama, Ježíš se sice vyučí tešařem, ale řemesla se nedrží a raději obchází města a vesnice s radostným poselstvím o Boží lásce. Léčí, uzdravuje, křísí mrtvé, aby nakonec umřel od všech opuštěný na kříži. Žádný happy end, ale jedno neštěstí za druhým korunované předčasnou tragickou smrtí. A v tomto místě biblické zprávy o něm končí a začíná víra. Víra, že ten, který zemřel byl vzkříšen a je živý, vystoupil na nebesa a sedí po pravici Boha Otce všemohoucího. Že ten, který vyšel z chléva je Králem Králů a Božím Synem, který přišel, aby hledal a spasil co zahynulo. Takové víře se můžeme otevřít třeba právě o vánocích v naději, že všechna naše životní neštěstí mohou být vykoupena přebohatou milostí, která přináší spásu všem lidem. Přeji vám šťastné a veselé vánoce.

Amen

*Kázání na Půlnoční 24. 12. 2012
v Husově sboru ve Vršovcích*

PROGRAM NA PROSINEC

1.12.	neděle	10 hod.	I. neděle adventní - bohoslužba	slouží D. Frýdl
5.12.	čtvrtek	17 hod.	Mikulášská besídka a pohádka pro děti	Divadlo MANA
8.12.	neděle	10 hod.	II. neděle adventní - bohoslužba	slouží D. Frýdl
10.12.	úterý	18 hod.	Rybova česká mše vánoční	v kostele
11.12.	středa	17.30 hod.	Vánoční koncert ZÚŠ Baj- kalská	v kostele
13.12.	pátek	17 hod.	Loutkando Grando - lout- kové představení s barokní hudbou a zpěvem	Divadlo MANA
15.12.	neděle	10 hod.	III. neděle adventní - bohoslužba	slouží D. Frýdl
16.12.	pondělí	18 hod.	Koncert Uměleckého studia Vršovice	v kostele
16.12.	pondělí	20 hod.	Klára 3847 - svědectví o ženě, která přežila Osvětim. Divadelní hra podle skuteč- nosti o osudové síle, která překonala i peklo vyhlazovací- ho tábora.	Divadlo MANA
17.12.	úterý	17 hod.	Vánoční koncert žáků ZŠ U Roháčových kasáren	v kostele
18.12.	středa	19 hod.	Vánoční akademie Gymnázia Milady Horákové	v kostele

PROGRAM NA PROSINEC

19.12.	čtvrtek	15 hod.	Varhany vánoční - koncert	v kostele
20.12.	pátek	19.30 hod.	Jazzové vánoce Armina Reicha - koledy a vánoční písně v jazzovém aranžmá	Divadlo MANA
22.12.	neděle	10 hod.	IV. neděle adventní - bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže A. Frýdlová
24.12.	úterý	23 hod.	Rybova česká mše vánoční - Půlnoční bohoslužba	slouží D. Frýdl, zpívají Pražští pěvci
25.12.	středa	10 hod.	Hod Boží vánoční - slavnostní bohoslužba	slouží D. Frýdl
29.12.	neděle	10 hod.	Vánoční bohoslužba	
31.12.	úterý	17 hod.	Děkuvzdání za uplynulý rok	slouží Eduarda Heczková, vikářka LECAV

V programu nejsou uvedeny všechny pořady, koncerty a představení, které se konají v prosinci ve Vršovickém divadle MANA. Podrobná programová nabídka prosincových představení ve Vršovickém divadle MANA je k dispozici ve vývěskách divadla a na internetových stránkách.

Od soboty 28.12. bude br. farář David Frýdl čerpat řádnou dovolenou. Zastupující farní správou bude Farní úřad Církve československé husitské v Praze na Vinohradech. Děkujeme za pochopení.

KONTAKT

Moskevská 34/967
101 00 Praha 10-Vršovice
e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
tel.: 271724317 (Farní kancelář)

271726461 byt faráře
731100059 mobil faráře

CENTRUM MANA
nizkoprahové centrum aktivit
produkce: Jana Valachová, tel. 778001097
www.centrummana.cz
e-mail: info@centrummana.cz
divadlo@centrummana.cz
Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla a na internetu
www.webticket.cz

PROČ JE DESÁTEK PLATNÝ I DNES?

Někteří křesťané říkají, že desátek patří do Mojžíšova zákona ze Staré smlouvy. A protože křesťané žijí pod milostí v Nové smlouvě, desátek se na ně dnes nevztahuje. Dávání desátků je ale věčným principem Božího Slova. Podle Bible praktikování desátků patří do doby více než 400 let před tím, než byl dán Mojžíšův zákon.

„Také Malkisedek, král Šálemu, přinesl chléb a víno. Byl knězem Boha Nejvyššího. A požehnal mu slovy: Požehnan buď Abram Bohu Nejvyššímu, Tvůrci nebes izemě. A požehnan buď Bůh Nejvyšší, který vydal tvé protivníky do tvé ruky. Nato mu Abram dal desátek ze všeho“ (Genesis 14:18-20).

V tomto příběhu Abram vyhrál válku, kterou vedl proti několika králům, a kořist z této války byla obrovská. Na cestě domů z posledního boje se střetl s Malkisedekem, který byl Božím knězem a králem. Když Malkisedek Abramovi připomněl, že to byl Bůh, který mu dal jeho velké vítězství a bohatství, jeho srdce se naplnilo vděčností. Hned dal Malkisedekovi desetinu ze všeho, aby si uctil Boha. Toto se událo asi 430 let před Mojžíšovým zákonem.

Později i jeho vnuk Jákob dával desátek Hospodinu. Bylo to 270 let před Mojžíšovým zákonem.

„Potom Jákob učinil slib: Jestliže bude Bůh se mnou, bude mě chránit na této cestě, kterou se ubírám, a dá mi chléb k jídlu a oděv k oblékání, takže se vrátím v pokoji do domu svého otce, bude Hospodin mým Bohem a ten kámen, který jsem postavil jako posvátný sloup, bude domem Božím. A ze všeho, co mi dáš, ti jistě dám desátek“ (Genesis 28:20-22).

V Nové smlouvě Ježíš sám potvrdil dávání desátků:

*„Běda vám učitelé Zákona a farizeové, pokrytci, protože dáváte desátky z máty, kopru a kmínu, ale zanedbali jste závažnější věci Zákona: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba udělat **a tamto nezanedbávat**“ (Matouš 23:23).*

*„Ale běda vám farizeům, protože odevzdáváte desátky z máty, routy a ze všech zahradních bylin, ale nedbáte na právo a lásku Boží. Toto jste měli činit **a ono neopomíjet**“ (Lukáš 11:42).*

V listu Hebrejům je dávání desátku spojené s věčným a neměnicím se kněžstvím Malkisedeka (Hebrejům 7:1-8), což znovu dokazuje, že je to novozákonní princip.

„A zde přijímají desátek smrtelní lidé (místní sbor), tam však někdo (Ježíš), o němž se svědčí, že žije“ (Hebrejům 7:8).

pokračování na str. 16

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce CČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně

Helena Zezulková (1954)

Oldřich Nováček (1972) – finanční zpravodaj

David Frýdl (1974) – farář

Miroslava Pražáková (1942)

Šárka Hájková (1950)

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 22. 11. 2013

Jednání RS bylo zahájeno společným zpěvem písně 102 a Modlitbou večerní ze Zpěvníku. Dne 20. 11. 2013 proběhla kontrola náboženské obce z Diecézního revizního a finančního výboru Pražské diecéze. Kontrola neshledala žádné nedostatky, pouze je třeba uzavřít smlouvu o užívání nájemního bytu faráře.

RS odsouhlasila bezúplatné poskytnutí služebního bytu faráři na dobu 5 let dle příslušných ustanovení církevních řádů. Poplatky za služby si hradí uživatel na své jméno.

Pojistná událost 28. 9. 2013 v Centru Mana na dámském WC: Pojišťovna Allianz uznala nárok na opravu podlah, neuznala však pojistné plnění za škodu způsobenou utržením bojleru. Poskytované krytí vyplývající z pojistné smlouvy se vztahuje na poškození věci vodou vytékající z vodovodního řádu. RS stanovisko pojišťovny akceptuje a nebude v této věci dále nic podnikat.

Br. farář informoval o stavu přislíbených dotací naší NO.

RS řešila otázku úklidu v prostorách sboru.

Od 1.12. 2013 uvolněný byt č. 1 v suterénu Husova sboru bude pronajat za stávající tržní nájemné ve výši 13.500,- + poplatky na jméno uživatele.

Plán oprav a rekonstrukcí v roce 2014

Oprava hlavního vstupu do divadla Mana - (je zpracována projektová dokumentace a objemový rozpočet ve výši cca 1.700.000,- Kč). Jedná se o závěrečnou III. etapu rekonstrukce prostoru divadla v Husově sboru. RS se shodla, že dokončení obnovy divadla Mana má být provedeno k 600. výročí úmrtí Mistra Jana Husa v roce 2015. Br. farář předložil finanční plán na roky 2015-2016 k financování této etapy v částce 2.200.000,- Kč. RS jednomyslně schválila danou investici i navržený finanční plán a rozhodne o dodavateli stavby na následujícím zasedání RS.

RS otevřela diskuzi nad zavedením dobrovolného odvodu desátek v Husově sboru ve Vršovících. Přednesený návrh RS odsouhlasila a měl by být realizován dle následujících kroků: 1) 10 pro desátek (deset lidí ze sboru platících desátek); 2) 10 farářů pro desátek (10 kněží v CČSH platících desátek); 3) 10 sborů pro desátek (10 náboženských obcí, ve kterých desátkuje alespoň 10 členů). RS se shodla na zřízení přípravného výboru k nakládání s Desátkovým fondem. Bude upřesněno na dalším zasedání RS. Následně přípravný výbor připraví stanovy tohoto fondu.

Ze závěrů rady starších vybral: David Frýdl.

Úplné znění všech projednaných bodů je k dispozici v kanceláři farního úřadu.

KOMPONOVANÝ VEČER

Komponovaný večer v měsíci listopadu se nesl ve znamení zvonů. Paní režisérka Olga Strusková připravila koláž textů - legend a příběhů o zvonech, zvonářích i zvonících. Průvodci večera se stali známí herci pan Josef Somr a paní Táňa Fišerová. Slyšeli jsme autentické hlasy zvonů z nejrůznějších koutů naší země, naživo pak vítala návštěvníky Vršovického divadla MANA Růženka - jediný zvon ve zvonici vršovického Husova sboru. Jako vždy bratr farář doprovodil večer úvahou na dané téma.

ZVONY ZVOŇTE...

1K 13, 1

V celé Bibli najdeme pouze jedno jediné místo, kde se hovoří o zvonu. Jedná se o známý verš z Pavlovy Velepísně lásky z počátku 13. kapitoly 1. listu do Korintu. Apoštol říká: „Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon.“ Shodou okolností byl Pavlův Hymnus lásky vůbec prvním biblickým textem, který vstoupil do mého povědomí, odříkala mi ho z paměti v králickém znění moje tehdy téměř stoletá prababička evangelického vyznání, ve kterém bylo běžné citovat i dlouhé pasáže z Bible popaměti. Mně bylo tehdy okolo dvanácti, třinácti let a byl jsem čerstvě zamilovaný do jedné ze svých spolužaček, což je důvodem, proč si na to tak dobře vzpomínám. Až na výjimky jsem se pokaždé zamilovával do dívek ze stejného ročníku, přičemž toto pravidlo jsem musel porušit pouze jednou, a to na střední škole, když naši třídu elektrotechnické průmyslovky tvořili výhradně chlapci a ta jediná dívka, která k nám propadla ve čtvrtém ročníku přišla až v době, kdy už jsem byl vázán jinde. Veškeré závazky samozřejmě šly stranou ve chvíli, kdy v ročníku na vysoké škole se mi stala spolužačkou moje budoucí žena. Máme od té doby dohodu, že na třídní schůzky našich dětí chodí raději ona, to víte: já a spolužačky! Vzpomínám si, jak mi srdce bilo jako zvon, když jsem se učil ta hluboká Pavlova slova nazpaměť, nevěda, jak se mi jednou jejich znalost bude hodit nejen ve vztahu k mým spolužačkám, ale i jako farář při svaatebních obřadech, neboť právě na svatbách jde o jeden z vůbec nejvíc frekventovaných biblických textů. Když jsem se na zmíněné průmyslovce z již řečených důvodů přátelil ne se spolužačkami, kterých v té době nebylo, ale se spolužákem Jirkou Bímem, nadšeným astronomem a příležitostným zvoníkem, byl to on, který mě vzal do zvonice svatovítské katedrály, kam on chodil jako student zvonit. V té době jsem se tam potkal s Tomášem Stařeckým, který si na mě zcela určitě v tom početném zástupu lidí, kteří tam přicházejí, pamatovat nemůže. Zvonil jsem na Zikmunda, Václava i Josífka a pokaždé to byl pro mě veliký zážitek: pozorovat jak dva muži rozhoupávají Zikmundovo srdce a zároveň vidět, jak s čtyřmi dalšími dokáže ten zvon zacvičit. A nemýlím-li se, v poledním slunci je i vidět, jak s každým úderem toho zvonu ubývá. Nejspíš tehdy jsem nabyl nezvratného přesvědčení, že zvony mají zvonit a varhany hrát, a kdekoliv jsem potom jako farář působil, pokaždé jsem se zajímal v jakém stavu jsou varhany v kostele a zvony na věži. Náš vršovický kostel je v těsné blízkosti okolní zástavby a můj zájem, aby dva hlavní kostelní atributy: zvony a varhany nezahálely, mě opakovaně dostává do konfrontace s dámami z hygienické služby, na kterou se obracejí nespokojení nájemníci okolních domů divící

se, jak je možné, že neustále slyší z kostela zvonit zvony a hrát varhany. Vytrvale odpovídám: „Možné to je proto, že bydlíte vedle kostela“ a dodávám ještě: „Vy se přitom vážně necítíte jako v nebi?“

Ve zvonici tohoto Husova sboru byly od počátku třicátých let čtyři zvony, všechny z rodné dílny českého zvonáře Rudolfa Manouška. První tři byly veliké několikasetkilogramové zvony Hus, Komenský a Farský. Jejich ladění bylo A1, cis2 a E2, tedy tóny, jejichž souzvuk tvoří kvintový akord Adur. Adurový akord je jako líbezně a pozitivně znějící souzvuk často užívaným druhem ladění zvonů. Ale v kampanologii i hudbě obecně nejde jenom o výsledný zvuk, ale také o význam a duchovní symboliku jednotlivých tónů. Komorní A, které bylo v případě našich zvonů tvořeno tím největším, tedy Husem, je základem, podle kterého se ladí ostatní. Tón A, potažmo Hus je dominantou ke které se další tóny upínají, vztahují, respektive k němu se vracejí. Činil tak Komenský i Farský, zakladatel Československé církve husitské, biskup a patriarcha a také autor její zhudebněné Liturgie. I v té je ústředním tónem A. Tímto tónem Farského Liturgie začíná v úvodním apoštolském pozdravu: „Milost Pána Ježíše Krista...“ i končí v závěrečném zvolání: „Po věky věků“. Počátkem i koncem Liturgie je tak Kristus, který je ve své církvi, ale i v její bohoslužbě Alfou i Omegou. Největší ze zvonů v Husově sboru zvon Hus naladěný v komorním A je zvonem podle Farského Liturgie naladěným na Krista. To odpovídá reformačnímu pohledu na Husa jako na významného svědka o Kristu. A jistě není náhodou, že z tóniny Fdur, ve které je celá Farského Liturgie zkomponovaná přechází do tóniny Adur v jediném místě ve Zpřítomnění Kristovy večere v proklamaci: „Kdekoliv shromáždí se dva nebo tři ve jménu mém, tam já jsem vprostřed nich“, kterou zpívá shromážděný

lid okolo Ježíšova stolu. Shromáždění lidé dole v kostele v tónině Adur vyznávají Kristovu přítomnost mezi sebou a zvony nahoře na věži se jmény Husa, Komenského a Farského ve tomtéž souzvuku hovoří o tom samém. Až se mi zatajil dech, když mě na tuto spojitost můj varhaník upozornil, přičemž ani on sám nevěděl, jak byly původní tři zvony našeho kostela naladěny. Posledním, čtvrtým zvonem byla a je v naší věži Růženka. Často se mě lidé ptají, co dělá ve společnosti těch slovutných mužů velikánů české církevní historie to křehké ženské jméno. Ale není ani Šípková, ani nespí, ani není zticha, i když je příjmením Němotová. Růženka je totiž umíráček, je nejmenším a dnes už jediným zvonem, neboť za války osiřela, když Hus, Komenský a Farský, podobně jako celá řada mužů, i oni byli odvedeni na frontu do bojových pozic. Růženku věnoval Husovu sboru předseda jeho rady starších Antonín Němota na paměť své zesnulé choti Růženy. Její portrét je dodnes k vidění na těle zvonu, který nacisté jako jediný ponechali, nejspíš aby zvonil hranu národu i církvi určené k likvidaci. Z Husa, Komenského a Farského zůstala jenom samotná srdce. Nemají do čeho bít, o co opřít svou sílu, protože chybí jejich protějšky – těla zvonů. Srdce zvonů, jejichž těla padla v bitvě válečné vřavy. A1, cis2 a E2. Těla ještě nejsou, ale srdce připravená znovu pro ně bít už čekají. A není i v tom působivá symbolika? Umíráček Růženka vzala na sebe práci za tři chlapy, a tak nezvoní jenom hranu když někdo umře, neděli co neděli vytrvale svolává k bohoslužbám – jako správná matka volá děti k večeři, zní o církevních svátcích i významných dnech, dnes jste jí slyšeli, když jste přicházeli k nám do divadla. Umíráček oznamuje věci příští, svědčí o vzkříšení těla, o tom, že Kristus je tam, kde se dva nebo tři shromáždí v jeho jménu a ten, kdo umřel, že bude zase žít. Díky ti za to svědectví, Růženko, a snad se nám i ten Hus, Komenský a Farský jednou z té vojny vrátí... To abyste tam nahoře byli zase pěkně spolu: v A-duru.

David Frýdl

ŠTĚTEC JAKO NÁSTROJ METAFORY

MARC CHAGALL, 1887-1985

Kdo by se nesetkal alespoň v některém obrázkovém časopisu s reprodukcemi pestrobarevných obrazů, které jako by spojovaly prvky kubismu a lidového umění a na nichž se nad střechami vznášejí lidské, zvířecí a andělské postavičky? Jejich autor Móše Segal se narodil ke sklonku 19. století v Lioznu u běloruského Vitebska jako nejstarší ze sedmi dětí ortodoxního židovského příručího. Dnes je Vitebsk čtvrtmilionové průmyslové město, tehdy však nad nízkými domky vyčnívaly pouze střechy synagóg (čtyřicet procent běloruského obyvatelstva byli židé) a věžičky křesťanských chrámů. Toto prostředí ovlivnilo umělce na celý život.

Začínal u vitebského fotografa, ve dvaceti letech se však dostal na petrohradskou Carskou školu výtvarných umění a odbornou přípravu si doplnil ještě na soukromé malířské škole. Přivydělával si malováním vývěsních tabulí. První kupce obrazů našel však až v Paříži, kam se vydal za dalším poznáním. Zde přijal umělecké jméno Marc Chagall a začal vystavoval v Salónu nezávislých Samostatnou výstavu však měl až v Berlíně, kde se mu dostalo příznivého ocenění.

V roce 1914 se vrátil domů a uzavřel velmi šťastné manželství s Bellou Rosenfeldovou z Vitebska. V tomto městě svého mládí se po Říjnové revoluci přičinil jako komisař pro výtvarné umění o vybudování malířské akademie, kam pak zval významné umělce své doby. Spolupracoval též s Židovským divadlem v Moskvě. Vzpomínky na vlastní dětství v chudé domácnosti, kde se sourozenci museli dělit o lůžka, patrně způsobily, že se zapojil do péče o bezprizorné děti. V roce 1922 odejel opět do Berlína a o rok později přesídlil do Francie. Odtud podnikl řadu cest po Evropě i na Blízký východ. Za války pobýval v New Yorku, kde se dočkal v roce 1946 největší výstavy svého díla. Trvalý domov pro zbytek života ale našel přece jen ve Francii. Důležitá byla pro něho návštěva Izraele. Zemřel v Saint-Paul-de Vence.

Při své tvorbě se neřídil vžitými pravidly. Odborníci charakterizují Chagalovo dílo jako směs vzpomínek, folklorních prvků, jinotajů, snů a fantazie. Nejsou to však sny opředené oparem jako třeba obrazy a ilustrace Chagalova českého vrstevníka Jana Zrzavého, ale plátna naopak hýří pestrými, často ostře kontrastními barvami.

Vypočítával význačná Chagalova díla by bylo obtížné, poněvadž byl velmi plodný. Dovedl stejně ilustrovat Gogolovy „Mrtvé duše“ jako vytvořit díla s protiválečnou tematikou. Významné pro nás je to, že vděčným zdrojem jeho tvorby byla též Bible. Ve vstupní hale izraelského Knessetu (parlamentu) je Chagallův gobelin se třemi vyobrazeními: „Stvoření“, „Vyjití z Egypta“ a „Příchod do Jeruzaléma“. Ač žid, byl Chagall tolerantní a obracel se i ke křesťanské tematice. Nevytvořil okenní obrazy pouze pro synagógu při jeruzalémské klinice, ale i pro křesťanský chrám a pro budovu OSN v New Yorku. Našeho Petra Ebena inspiroval ke skladbě „Okna“ pro trubku a varhany.

Jeho víru vystihuje výrok: „Všecko se může změnit v tomto našem demoralizovaném světě. Všecko, jen ne srdce lidí, jejich žízeň po lásce a touha po Bohu.“

Daniel Henych

DESET PRO DESÁTEK

Přišla do našeho vršovického sboru před lety sestra, která dříve chodila do jedné z menších vyznavačských křesťanských církví. Podle svých slov byla už „unavena“ tím neustálým ethusiasmem a někdy až příliš jásavě najevo dávanou radikalitou víry, pod kterou se často skrývala stejná duchovní i sociální netečnost, jako v kterémkoliv jiném církevním uskupení. I vzhledem ke svému věku zatoužila pro klidnějším prožívání víry; letniční zbožnost už vyzkoušela, tak proč nezakotvit v některém z tradičních nekatolických sborů? Přišla k nám do Vršovic, protože sem měla dobré spojení a syn bydlel nedaleko. V rámci pastoračních rozhovorů před přijetím do sboru jsme probírali i ryze praktická témata a tehdy mi položila otázku: „A jak se u vás platí desátky? V hotovosti do rukou faráře nebo na to máte nějaký účet?“ Moje odpověď, že desátky náš sbor od svých členů nevybírání, že v husitské církvi se platí církevní příspěvek v doporučené minimální výši 400Kč na osobu a rok, ji zjevně nestačila. „A proč nevybíráte desátky? To jste tak bohatá církev?“ zeptala se mě a otázky tehdy položené ve mně už zůstaly. Sestra se zařídila po svém a když desátky sbor nevybíral, sama podle svého výběru se rozhodla předávat je každoměsíčně potřebným okolo sebe.

Téma desátek tím nebylo otevřeno v našem společenství poprvé. Bylo to někdy okolo roku 2004, kdy jsem desátek jako biblickou normu ekonomického zajištění církve navrhnul diecézní radě pro určení výše každoročního příspěvku jednotlivých náboženských obcí do společných církevních fondů. Můj návrh byl nakonec po bouřlivých diskusích přijat, přičemž nejvíc protestních hlasů přicházelo z obcí ekonomicky lépe zajištěných. Už tedy téměř deset let na úrovni obcí desátkujeme z celkových hrubých příjmů. Uvědomil jsem si v té souvislosti, že prognózy předpovídající ještě větší chudobu chudých a zchudnutí bohatých se nenaplnily. Náboženské obce, včetně těch s nižšími příjmy, vesměs nový způsob výběru akceptují jako spravedlivější než ten předchozí, a umožňuje jim též účinně čerpat podporu ze společně vybíraných prostředků. Když porovnáím přehled příjmů své náboženské obce od roku 2004 do současnosti nelze si nevšimnout stabilně vzrůstajících hodnot na straně příjmové. Jinak řečeno, třebaže sbor platí desátek do diecézních fondů, náboženská obec nechudne, naopak, její příjmy vzrůstají.

Rozhodujícím impulsem pro desátek nejen na celosborové úrovni, ale též v rovině jednotlivců pak byl argument již zmíněné sestry, že se jedná o cestu, pomocí které Bůh uplatňuje své požehnání: „Dávejte, a bude vám dáno...“ říká Ježíš v evangeliu. Láska je cesta od jednoho ke druhému. Desátek se může stát projevem lásky k Bohu i k lidem. Jeho odmítnutí naopak může být překážkou stojící v cestě Božímu požehnání. Na další důležitý faktor mě upozornila útlá knížka Normana Robertsona. Bylo to pochopení desátku jako formy uctívání Boha. Boha jsme zvyklí ctít v kostele modlitbami, zpěvem, bohoslužbou, chválami, Boha ctíme službou, kterou nám určil v pomoci druhým, v pomoci tomuto světu rozličnými dary, kterými nás pro tuto službu vybavil. Ale je tu ještě jeden způsob - možná ten nejméně populární a pro leckoho v mnohém nepřijatelný: v rovině finanční, kdy se

vzdáváme peněz nejenom ze svého nadbytku a dostatku, ale i v aktuálním nedostatku. Často opakovaný termín: desátky si nemohu dovolit - jsem důchodce, nemám zaměstnání, sotva mi stačí peníze, abych do konce měsíce vyžil, tváří v tvář biblickému pohledu na věc neobstojí. Biblických příkladů demonstrujících tuto rovinu Božího uctívání je celá řada - za všechny vzpomeňme chudou vdovu, která do chrámové pokladnice vložila nejvíc právě proto, že nedávala zlomek ze svého nadbytku - proto, že by měla vysoký důchod, vysoké sociální dávky, vysokou podporu v nezaměstnanosti nebo výnosný přivýdělek, ale proto, že byla ochotná dát i ve svém nedostatku. Ona je po staletí v církvi dávána za vzor víry. Nebo praotec Jákob - utíká v oprávněné obavě před hněvem svého bratra Ezau. Domů se vrátit nemůže, jeho budoucnost je víc než nejistá. Ve vidění u Bételu slibuje Hospodinu, že odvede desátek ze všeho, čím ho Bůh v budoucnu požehná. Desátek není výrazem aktuální ekonomické prosperity, ale důvěřivým odevzdáním se do Božích rukou bez ohledu na vnější situaci, která vůbec nemusí být pozitivní. Ani vdova, ani Jákob neměli žádné hmotné zajištění, přesto byli v dávání desátek svobodní.

Rada starších vršovického husitského sboru se rozhodla předložit našemu společenství víry výzvu Deset pro desátek. Nejedná se o normu, předpis, zákon, ale o doporučení těm, kteří budou chtít tímto způsobem uctít Boha a vydat počet ze své víry nad rámec toho, co doposud ve svém křesťanském životě v konkrétní službě konali. Deset lidí, kteří se přihlásí k závazku odvádět svému domovskému sboru každý měsíc desetinu ze svých příjmů, ať už jsou jakékoliv. Nehledáme deset spravedlivých jako Abraham před Sodomou, ale naopak deset omilostněných hříšníků, kteří jako výraz milosti přijaté v bohatství darů od Hospodina, odevzdají Bohu to, co je jeho. Kdo se rozhodne platit desátek, potvrdí písemně tento slib: *„Duch Páně mě přesvědčil, že dávání desátek a sbírek je výrazem biblické víry v Boha (Mal 3, 8-12), nejenom mým svobodným rozhodnutím. Zavazuji se tímto před Pánem a jeho církví, že budu ve svém sboru dávat desátky ze svých příjmů. Dáváním desátek uctívám Hospodina a sloužím církvi v tomto světě. Svůj život i své finanční prostředky svěřuji do Boží péče. K tomu mi dopomáhej všemohoucí Bůh Otec, Syn a Duch svatý - jediný Bůh.“* Nejedná se o smlouvu v právním slova smyslu. Skutečnosti v ní řečené nejsou vymahatelné z hlediska práva. Podpisem vyjadřuje člověk svůj postoj vůči Bohu a konkrétnímu společenství. Jedná se o akt víry. Proto je možné do budoucna od svého závazku i odstoupit. Vše zůstává v rovině mezi člověkem a Bohem. Desátky mohou být hrazeny bankovním převodem po přidělení variabilního symbolu jednotlivým desátkujícím anebo hotovostní platbou proti příjmovému dokladu. Veškeré údaje týkající se výše desátek a formy jejich odevzdávání budou vedeny v režimu důvěrných osobních informací, které nesmí být sdělovány třetím osobám bez souhlasu těch, kteří desátky platí. Pro dávání desátek se doposud rozhodli všichni členové rady starších přítomní na jejím listopadovém jednání plus jedna další osoba ze sboru. Prozatím jsme tedy na čísle šest. Najdou se čtyři další? A jaký je plán s desátkami nakládat? O tom si povíme příště.

David Frýdl

DESÁTKY

dokončení ze str. 8

Musíme si uvědomit, že dávání desátku nezačalo ani nekončí Mojžíšovým zákonem, ale je to základní princip Božího Slova a týká se všech věřících v každé době.

DÁVÁNÍ DESÁTKU JE NOVOZÁKONNÍ PRINCIP

V Nové smlouvě nenajdeme mnoho veršů o desátcích. Důvod je jednoduchý. Desátky byly již dobře zavedený princip a lidé měli dostatečné instrukce o jejich nevyhnutelnosti, důležitosti a z nich plynoucího požehnání, že nebylo potřeba znovu zdůrazňovat toto vyučování v Nové smlouvě. Ježíš desátky rovněž schválil. Není to dostatečné?

Koloským 2:14 nám říká, že Ježíš vymazal Mojžíšův zákon tím, že ho přibil na svůj kříž. Toto ale nemělo dopad na desátky, které byly ještě před zákonem. Pavel v 1. Korintským 9:6-14 potvrdil desátky a sbírky jako platný prostředek na podporu služby a Pánova díla:

„Nevíte, že ti, kdo konají chrámovou službu, jedí z pokrmů chrámu, a ti, kdo slouží při oltáři, mají s oltářem podíl na obětech? Tak i Pán nařídil, aby ti, kteří evangelium zvěstují, z evangelia žili.“

Ve Staré smlouvě Mojžíš řekl:

„Celý desátek země, ať ze semena země či z ovoce stromů, patří Hospodinu. Je to svatá věc pro Hospodina“ (Leviticus 27:30).

Nemohlo by to být jasnější. Desátek je Hospodinův! Byl Hospodinův v roce 1491 před Kristem a je stále Jeho, i dnes. Nikde v Bibli Bůh neřekl, že desátek už Jeho není.

Všechno, co máme, pochází od Boha a patří Jemu. Žalm 50:10 říká: *„Vždyť mi patří všechna lesní zvěř i dobytek na tisíci horách.“*

Ageus 2:8 říká: *„Mně patří stříbro, mně patří zlato, je výrok Hospodina zástupů.“*

Když něco pěstujeme, Bůh dává půdu (Žalm 24:1), semeno (Genesis 1:11) a déšť (Jób 5:10). Svou práci bychom ale nemohli udělat, kdyby nám Bůh nedal také život (Skutky 17:28), zdraví (Jeremiáš 30:17) a sílu (Žalm 144:1). Bůh se bez vašeho desátku obejde, ale vy se neobejdete bez toho, že byste desátek platili. Bůh se obejde bez vás, ale vy se neobejdete bez Boha.

*Norman Robertson - Desátek, Boží finanční plán,
vydalo nakladatelství Pathmos, Olomouc 2013*

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovicích. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 10 Kč.